

شایستگی‌های رهبری رؤسای دانشگاه‌ها در نظام آموزش عالی ایران

ابراهیم خلیلی^۱، علی خورسندی طاسکوه^۲، علیرضا تنهایی^۳، مهدی باقری^۴

چکیده

زمینه و هدف: دانشگاه‌های امروزی، برای موفقیت در محیط‌های پویا، پیچیده و در حال تغییر و همچنین، پیشبرد مأموریت و اهداف خود، به بهره‌مندی از رهبران شایسته نیاز دارند. این پژوهش با هدف شناسایی و رتبه‌بندی شایستگی‌های رهبری مورد نیاز رؤسای دانشگاه‌ها در نظام آموزش عالی ایران اجرا شده است.

روش: این پژوهش، به روش توصیفی و پیمایشی اجرا شده است. شایستگی‌های مدنظر با مرور پژوهش‌های پیشین، شناسایی شدند و در سه گروه دانشی، نگرشی و مهارتی قرار گرفتند. برای اعتبارسنجی این یافته‌ها، از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های تهران، علامه طباطبائی و خوارزمی که حداقل ۳ سال عضو هیئت علمی بودند، نظرسنجی به عمل آمد. داده‌های لازم با استفاده از پرسش‌نامه محقق ساخته گردآوری شد و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز، از آزمون‌های بارتلت و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد.

یافته‌ها: شایستگی‌های دانشی، نگرشی و مهارتی، به ترتیب بیشترین اهمیت را دارند و در هر یک از این طبقات نیز، به ترتیب اهمیت «صلاحیت علمی و اعتبار دانشگاهی»، «انتصابات به دور از جناح‌بندی‌های سیاسی» و «متنوع‌سازی منابع مالی» برای رؤسای دانشگاه‌ها در نظام آموزش عالی ایران بیشتر است.

نتیجه‌گیری: دستیابی به اهداف آموزش عالی در دانشگاه‌ها تا اندازه زیادی به توانمندی و شایستگی‌های رهبران دانشگاهی بستگی دارد. ماهیت ویژه مأموریت، اهداف و عملکرد دانشگاه‌ها در محیط‌های پیچیده امروزی اینجاست که در انتخاب رؤسای دانشگاه‌ها به شایستگی‌های رهبری آنان توجه ویژه‌ای شود.

کلیدواژه‌ها: شایستگی رهبری، رئیس دانشگاه، دانش، مهارت، نگرش

استناد: خلیلی، ابراهیم؛ خورسندی طاسکوه، علی؛ تنهایی، علیرضا؛ باقری، مهدی (۱۳۹۹). شایستگی‌های رهبری رؤسای دانشگاه‌ها در نظام آموزش عالی ایران. *مطالعات منابع انسانی*، ۱۰(۴)، ۱۴۶-۱۶۵.

khalil.eb59@yahoo.com

۱. استادیار، گروه علوم انسانی، دانشکده علوم و فنون فارابی، تهران، ایران. رایانامه:

khorsandi@gmail.com

۲. استادیار، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه:

atanhayee@yahoo.com

۳. استادیار، گروه علوم انسانی، دانشکده علوم و فنون فارابی، تهران، ایران. رایانامه:

bagheri_me@ut.ac.ir

۴. استادیار، گروه مدیریت راهبردی آموزش، دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ایران. رایانامه:

نوع مقاله: پژوهشی

© دانشکده مدیریت، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری

نویسنده مسئول: ابراهیم خلیلی

مطالعات منابع انسانی، ۱۳۹۹، زمستان، دوره ۱۰، شماره ۴، صص. ۱۴۶-۱۶۵

دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۲۱، پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۰۲

شاپای الکترونیک: ۶۲۴-۰۲۷۸۳

DOI: 10.22034/JHRS.2020.128832